

Eltra: Det frie el-marked har fået en god start

Problemerne har været til at overse, mener systembalanceansvarlige Eltra. Her blomstrer optimismen omkring el-handel på det frie marked.

FRIT MARKED

Af journalist Flemming Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Forberedelsesfasen i december var ganske vist hektisk, mildt sagt endda. Men alligevel er de decentrale kraftvarmeverkers handel med el på det frie marked kommet godt i gang siden starten den 1. januar.

Sådan opleves situationen i hvert fald hos Eltra, der er systembalanceansvarlig for det vestlige Danmark.

- Det blev jo i december tydeligt for de relevante værker, at der kun var en måned tilbage, før det gik løs. Så der blev arbejdet engageret og på højtryk på værkerne og hos deres produktionsbalanceansvarlige – også helt frem i dagene mellem jul og nytår. Men det er gået bedre, end vi regnede med, da vi observerede den uro, der trods alt herskede i december, smiler Henning Parbo, cand. scient. oecon. fra Eltra.

På trods af den hektiske optaktsfase kom markedet fornuftigt i gang, fortæller han. Som illustration på det nævner han, at Eltra selv første dag modtog alle produktionsplaner fra værkerne til tiden. Og set med Eltras briller på virker det også til, at kommunikationen mellem værkerne og de produktionsbalanceansvarlige, PBA'erne, kører helt fint.

- Det lader til, at det system er kommet rigtig godt i gang. Selvfølgelig har der været nogle indkøringsmæssige ting, men generelt er det gået langt over forventning. Vi har også set meget engagement og flere eksempler på kreative løsninger, for eksempel omkring brugen af vagttelefoner, der sikrer, at der altid er mulighed

for at komme i kontakt med PBA'erne, forklarer Henning Parbo.

Værkerne ud til ilddåb

Den gode start skal ydermere ses i lyset af, at januar har budt på flere store udfordringer, forklarer markedschef Peter Jørgensen, Eltra.

- Det var noget af en ilddåb, værkerne fik, må man sige. Januar har været en utrolig vanskelig måned, at manøvrere i. Det milde vejr og fyldte vanddepoter i Norge og Sverige har presset elprisen ned, så den balancerer lige omkring værkerens marginale produktionspris. Altså lige omkring det niveau, hvor det overhovedet kan betale sig at producere strøm. Derfor er der blevet truffet mange beslutninger ude på værkerne, der ikke har været helt åbenlyse, vurderer han.

- Samtidig skete der det, at prisen allerede inden for de første 48 timer

uventet røg helt i nul i et par perioder, hvilket er usædvanligt. Senere kom der så også en storm den 8. januar, så det har ikke været helt nemt, konstaterer Peter Jørgensen med et smil.

Opdaterede effektplaner

Hos Eltra er der især glæde over, at kommunikationen mellem Eltra, PBA'ere og værker fungerer godt.

Det betyder blandt andet, at Eltra generelt har modtaget opdaterede effektplaner efter reglerne, hvis værkerne har haft udfald på motorerne. Kravet om konstant opdaterede planer kræver beredskab og handlekraft, og det er en af de ting, der er anderledes i forhold hverdagen før 1. januar. Lever værkerne ikke op til det, så indkræver Eltra kompensation.

- Planerne er nødvendige for os. Hvis vi ikke får besked om, at produktionen afviger fra det aftalte, så betyder det, at vi skal ud og kompensere et andet sted. Man kan sige, at vi så er nødt til at købe regulerkraft i døgnkiosken frem for at gøre det i god tid i supermarkedet. Så det er ikke sådan, at vi uddeler bøder - vi dækker af for de ekstra omkostninger, vi får, forklarer Peter Jørgensen.

Men værkerne har altså generelt klarret det fint, og Eltra hjalp processen på vej ved at give "frit lejde" i de første 14 dage, således at værkerne kunne nå at finde på plads i det nye system uden at de risikerede at tabe på det. Og det har skærpet opmærksomheden omkring produktionen, mener Peter Jørgensen.

- Før var værkerne nok mere lige glade. Eltra var der alligevel til at

Peter Jørgensen, markedschef hos Eltra, er meget tilfreds med de første måneder med det frie el-marked.

samle op for dem i den anden ende. Nu sørger de for at få meldt ind, fordi de ved, at det betyder noget, konstaterer han.

Når systemet for alvor har arbejdet sig ind under huden på de decentrale værker og er blevet en del af hverdagen vurderer, Peter Jørgensen, at det næste skridt for værkerne bliver at se lidt nærmere på taktikken i deres bud. Ifølge markedschefen handler det om, at mange af de bud, man hidtil har set, ikke har været prisafhængige.

- Det er nok lidt et levn fra tiden med tre-leds tariffen, at man byder sin produktion ind efter et velkendt mønster. Men det næste trin er, at man i højere grad kigger nøgternt på, hvornår det prismæssigt kan betale sig at producere, altså at man laver prisafhængige bud, siger han.

Håber på regulerkraftmarked

Et andet muligt skridt for de decentrale kraftvarmeværker er at supplere deres handel på spotprismarkedet, med også at melde sig på regulerkraftmarkedet.

Dette er en anden form for marked, hvor Eltra kan betale værkerne for at skrue enten op eller ned for produktionen af strøm på bestemte tidspunkter. Formålet er hele tiden at holde den planlagte balance mellem forbrug, produktion og udveksling med udlandet, så Danmark ikke vælter problemerne over på vores naboer i udlandet.

Eltra har stået i spidsen for PUDDEL-projektet, der har til formål at hjælpe de decentrale værker til at klare sig på de nye markedsvilkår. Det indebærer blandt andet, at en række værker fra marts er med i en to måneders prøveperiode på regulerkraftmarkedet.

Allerede nu er der dog til Eltras store begejstring fire værker, der har meldt sig på markedet for regulerkraftmarkedet, og den første handel har fundet sted.

- Det er rigtig flot, og vi er glædeligt overraskede over den udvikling. Januars lave elpriser har nok provokeret folk til at blive markedsklare allerede nu, vurderer Peter Jørgensen.

På den baggrund er Eltra store optimister omkring dette markeds fremtid. Også selvom Peter Jørgensen anerkender, at der naturligvis er udgifter forbundet med de start/stop-situationer, værkerne skal ud i, hvis de vælger at handle regulerkraft.

fr@danskfjernvarme.dk